

การศึกษาการจัดเก็บภาษีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม*

รวีวรรณ อินทริวิชา**

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพซึ่งได้ทำการศึกษาวิจัยถึงการ
จัดเก็บภาษีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม เพื่อให้ได้รับทราบถึงความรู้ความเข้าใจในการ
จัดเก็บภาษี ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการชำระภาษีของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง
มหาสารคาม ประชากรที่ทำการศึกษากำหนดจำนวน 400 คน

ผลการศึกษาวิจัยพบว่า ประชาชนผู้มีหน้าที่เสียภาษีในเขตเทศบาลเมืองจังหวัด
มหาสารคาม ทราบดีว่าท้องถิ่นเป็นผู้จัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน และภาษีป้าย
ภาษีที่จัดเก็บจากท่านในปัจจุบัน คือภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีป้าย ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ประชาชน
ตอบถูกจำนวน 350 คน คิดเป็นร้อยละ 87.50 ภาษีป้าย และมีความเข้าใจเป็นอย่างดีว่าผู้มีหน้าที่เสีย
ภาษีให้กับท้องถิ่น คือผู้มีรายได้นั้นๆ โดยผู้ตอบแบบสอบถามสามารถตอบคำถาม
เกี่ยวกับผู้มีหน้าที่ชำระภาษีโรงเรือนและที่ดิน โดยภาษีโรงเรือนและที่ดิน คือภาษีที่เก็บจากเจ้าของ
ที่ดินที่มีโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างในครอบครอง ประชาชนตอบถูกจำนวน 380 คน คิดเป็นร้อยละ
95.00 ภาษีบำรุงท้องที่ คือภาษีที่เก็บจากเจ้าของที่ดิน ประชาชนตอบถูกจำนวน 375 คน คิดเป็นร้อยละ
93.75 ภาษีป้าย คือภาษีที่เก็บจากเจ้าของป้าย ประชาชนตอบถูกจำนวน 362 คน คิดเป็นร้อยละ
90.50 หากแต่ในเรื่องที่เกี่ยวกับการอุทธรณ์ค่าภาษีถ้าเจ้าหน้าที่ประเมินภาษีและผู้เสียภาษีไม่พอใจ
สามารถอุทธรณ์ค่าภาษีได้ ประชาชนผู้มีหน้าที่ชำระภาษี ตอบถูกจำนวน 190 คน คิดเป็นร้อยละ
47.50 เท่านั้น ในด้านปัญหาและอุปสรรคของการชำระภาษี ประชาชนผู้มีหน้าที่ชำระภาษีส่วนใหญ่
เห็นว่าการจัดเก็บภาษีไม่ว่าจะเป็นภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน หรือภาษีป้ายของ
เทศบาลเมืองมหาสารคาม ล้วนแต่มีความเหมาะสมดี อีกทั้งไม่ว่าจะเป็นขั้นตอนในการชำระภาษี
ระยะเวลาในการยื่นชำระภาษี และเกณฑ์ในการประเมินภาษีก็ล้วนเหมาะสมดีสอดคล้องกับสถานะ
และ เศรษฐกิจของสังคมแล้ว

คำสำคัญ: การจัดเก็บภาษี/ ภาษีท้องถิ่น/ จังหวัดมหาสารคาม

* บทความนี้ได้รับการสนับสนุนจากเงินงบประมาณเงินรายได้ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประจำปี 2557

** อาจารย์ประจำคณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

The Study on Local Tax Collection in City Municipality of Mahasarakham^{*}

Raviwan Intaravicha^{**}

Abstract

This research is both quantitative and qualitative research. The research studied local tax collection of Mahasarakham Town Municipality. This research aimed to understand the method of tax collection including problems and constraints of tax payers in Mahasarakham Town Municipality. There were 400 samples.

The research has found that the tax payers in Mahasarakham Town Municipality acknowledged that several types of tax encompassing local development tax, house and land tax, and signboard tax are collected by the Municipality. There are 350 tax payers answer correctly accounting for 87.50 per cent. The participants also understand that those who are responsible to pay tax to local government are people who have sufficient incomes earned between the periods of tax year. There are 380 participants answer correctly about house and land tax accounting for 95.00 per cent, 375 people accounting for 93.75 for local development tax, and 362 people accounting for 90.50 for signboard tax. However, there are only 190 participants accounting for 47.50 per cent have known about the rights to tax appeal.

In association with problems and constraints of tax payment, most of the taxpayers have agreed that the methods of tax collection for local development tax, house and land tax, and signboard tax are mostly suitable for them and are consistent with the existing social and economic context.

Keywords: Local Tax Collection/ Mahasarakham

บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยมุ่งเน้นไปกระจายอำนาจปกครองสู่ท้องถิ่น กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจการของตนเองได้มากขึ้น โดยปรับบทบาทและภารกิจของการบริหารราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาค เพิ่มบทบาทให้ท้องถิ่นดำเนินการแทน เพื่อราชการบริหารส่วนกลางและบริหารราชการส่วนภูมิภาค รับผิดชอบในภารกิจมหภาค

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่รัฐบาลมอบอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่น จัดการปกครองและดำเนินการบางอย่าง โดยดำเนินการกันเอง เพื่อบริการสาธารณะตามความต้องการของประชาชน การบริหารของท้องถิ่น มีการจัดเป็นองค์กร มีเจ้าหน้าที่ซึ่งประชาชนเลือกตั้งขึ้นมาทั้งหมด หรือบางส่วน ทั้งนี้ มีความเป็นอิสระในการบริหารงานแต่รัฐบาลต้องควบคุม

^{*} This research funded by Faculty of Law, Mahasarakham University fiscal year 2014

^{**} Lecturer, Faculty of Law, Mahasarakham University

ด้วยวิธีการต่างๆ ตามความเหมาะสม จะปราศจากการควบคุมของรัฐไม่ได้เพราะการปกครองท้องถิ่นเป็นสิ่งที่รัฐทำให้เกิดขึ้นซึ่งรูปแบบองค์กรปกครองท้องถิ่นไทยปัจจุบัน มี 5 รูปแบบ

- (1) องค์กรบริหารส่วนจังหวัด (Provincial Administration Organization)
- (2) เทศบาล (Municipality)
- (3) องค์กรบริหารส่วนตำบล (Sub-district Administration Organization)
- (4) กรุงเทพมหานคร (Bangkok Metropolitan Administration)
- (5) เมืองพัทยา (Pattaya City)

เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นองค์กรที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุดจึงมีอิสระในการบริหารจัดการตามขอบของกฎหมายพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นทั้งงานทางด้านโครงสร้างพื้นฐาน การส่งเสริมคุณภาพชีวิต การจัดระเบียบชุมชน สังคมและรักษาความสงบเรียบร้อย การวางแผนพัฒนาท้องถิ่น การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การศึกษาศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น การจัดเก็บและกำจัดขยะสิ่งปฏิกูล การจัดทำท่อระบายน้ำและบำบัดน้ำเสีย การสร้างและบำรุงรักษาดถนนและทางเดินเท้า การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของชุมชน การดำเนินงานต่างๆ เหล่านี้ ท้องถิ่นจำเป็นต้องมีการจัดเก็บรายได้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ เพื่อการบริหารงานตามอำนาจหน้าที่ดังที่กล่าวมานี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้จากแหล่งต่างๆ ดังนี้

1. รายได้ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บเอง (Local Levied Tax)
2. ภาษีและค่าธรรมเนียมที่รัฐบาลจัดเก็บเพิ่มเติม (Surcharge)
3. รายได้ที่รัฐบาลจัดเก็บแล้วมอบให้เป็นรายได้ของท้องถิ่นทั้งจำนวน (Revenue Transfer)
4. รายได้ที่รัฐบาลจัดเก็บแล้วแบ่งให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Revenue Sharing)
5. รายได้อื่นๆ
6. เงินอุดหนุนรัฐบาล

รายได้ที่อยู่ในรูปของภาษีอากรที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดเก็บได้ มี 3 ลักษณะ คือ

1. ภาษีอากรที่องค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นจัดเก็บเอง และเป็นรายได้ขององค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นทั้งจำนวน ได้แก่ ภาษีบำรุงท้องถิ่น ภาษีโรงเรียนและที่ดินภาษีป้ายและอากรฆ่าสัตว์
2. ภาษีส่วนกลางจัดเก็บเพิ่มจากอัตราที่รัฐจัดเก็บ แล้วจกสรรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ภาษีธุรกิจเฉพาะ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีสุราและภาษีสรรพสามิต

3. ภาษีส่วนกลางจัดเก็บมอบให้ท้องถิ่น ได้แก่ ภาษีสถิติกรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อน ค่าธรรมเนียมจดทะเบียนอสังหาริมทรัพย์ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ค่าภาคหลวงแร่ ค่าภาคหลวงปิโตรเลียม ค่าธรรมเนียมน้ำบาดาล อากรการประมง ค่าภาคหลวงไม้ เงินที่เก็บตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ

โดยจากการศึกษาพบว่าภาษีท้องถิ่นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บเองมีส่วนรายได้ต่ำมากเมื่อเทียบกับรายได้รวมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีผลทำให้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขาดความเป็นอิสระทางการคลังกล่าวคือ ไม่มีความเป็นอิสระมากพอที่จะวางนโยบายทางการคลังหรือมีอิสระมากพอตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย เพราะโครงสร้างรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกือบร้อยละ 90 ของรายได้มาจากที่รัฐบาลจัดเก็บและแบ่งให้และเงินอุดหนุนทำให้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องพึ่งพารัฐบาล จึงส่งผลให้รายรับของท้องถิ่นขัดแย้งกับหลักการกระจายอำนาจจากส่วนกลางสู่ท้องถิ่นและยิ่งสถานการณ์ปัจจุบัน เศรษฐกิจตกต่ำ เกิดความขัดแย้งทางการเมืองในประเทศจึงคาดหมายได้ว่าในปีงบประมาณต่อไป รัฐบาลจะยังคงไม่สามารถทำให้ท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้นตามที่คาดหมายไว้ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อฐานะทางการคลังของท้องถิ่นตามไปด้วย ดังนั้นท้องถิ่นต้องเร่งปรับปรุงการดำเนินการจัดเก็บรายได้โดยเฉพาะการจัดเก็บภาษีเพื่อให้ท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มมากขึ้น

ดังนั้น เพื่อให้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจที่ศึกษาถึงปัญหาการจัดเก็บภาษีซึ่งเป็นรายได้ที่สำคัญของท้องถิ่น ตลอดจนศึกษาความรู้ความเข้าใจในการชำระภาษีของประชาชนในจังหวัดมหาสารคาม โดยเฉพาะในเขตอำเภอเมือง เพื่อให้ทราบถึงปัญหาและแนวทางการพัฒนาการจัดเก็บภาษีของท้องถิ่นได้อย่างถูกต้องและสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงความรู้ ความเข้าใจของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคามในการเสียภาษีท้องถิ่น
2. เพื่อศึกษาถึงการจัดเก็บภาษีในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม
3. เพื่อศึกษาแนวทางในการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจของประชาชนในการเสียภาษี

ระเบียบวิธีวิจัย

ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพโดยทำการศึกษาจากกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง รายงานการประชุม หนังสือของทางราชการ รายงานการวิจัย ตำราหรือวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องและทำแบบสอบถามเชิงวิเคราะห์ SWOT และ รวบรวมข้อมูลทางด้านเอกสารทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับ

งานวิจัยและผลของแบบสอบถามที่ได้รับเพื่อทำการวิเคราะห์หาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการชำระภาษีในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม โดยเฉพาะการศึกษาถึงการเสียภาษี ความรู้เรื่องภาษี รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคในการจัดเก็บภาษี

ขอบเขตและข้อจำกัดของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยการจัดเก็บภาษีท้องถิ่นในจังหวัดมหาสารคาม โดยเฉพาะการศึกษาถึงการเสียภาษี ความรู้เรื่องภาษี รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคในการจัดเก็บภาษีของเทศบาลเมืองมหาสารคาม โดยการสอบถามและสัมภาษณ์ข้อมูลจากประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งประกอบไปด้วย ประชาชนที่อยู่อาศัยใน 14 ตำบล 169 หมู่บ้าน ประชากรทั้งหมด 96,431 คน (ที่มา :จากรายงานฐานข้อมูลประชากรจังหวัดมหาสารคาม, 2557) โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างในการสอบถามเป็นประชาชนที่มีหน้าที่เสียภาษี จำนวน 400 คน

แนวคิดทฤษฎีและบทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การพัฒนาประเทศที่ผ่านมามีลักษณะการบริหารแบบรวมศูนย์อำนาจไว้ที่ส่วนกลาง เพื่อความมั่นคงและความสะดวกในการบริหารงาน และด้วยเงื่อนไขและข้อจำกัดอันเนื่องมาจากระบบโครงสร้าง ระบบงบประมาณ บุคลากร และศักยภาพในการดำเนินงานของการบริหารงานแบบรวมศูนย์ทำให้การดำเนินการต่าง ๆ ของรัฐบาลไม่อาจตอบสนองความต้องการที่หลากหลายของประชาชนในด้านการบริการ และการอำนวยความสะดวกได้ ดังนั้นจึงเกิดแนวความคิดในเรื่องการกระจายอำนาจการบริหารการปกครองให้ประชาชนในท้องถิ่น (ราชการบริหารส่วนภูมิภาค) เพื่อแบ่งเบาภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของรัฐบาล และเพื่อให้การดำเนินการให้บริการและอำนวยความสะดวกต่าง ๆ สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง ทัวถึง และรวดเร็ว และประการสำคัญอีกประการหนึ่ง เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองตามระบอบประชาธิปไตยการแบ่งภารกิจจากประสบการณ์ต่างประเทศ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การปกครองส่วนท้องถิ่น คือ การปกครองที่รัฐบาลมอบอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งจัดการปกครองและดำเนินกิจการบางอย่างโดยมีสิทธิตามกฎหมาย และมีความเป็นอิสระในการบริหารงานเพื่อปฏิบัติหน้าที่ให้สมความมุ่งหมายของการปกครองท้องถิ่นนั้นๆ

1. โครงสร้างการบริหารจัดการขององค์กรปกครองท้องถิ่น

ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ได้กำหนดโครงสร้างขององค์กรปกครองท้องถิ่นโดยกำหนดให้ "องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องมีสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นสมาชิกสภาท้องถิ่นต้องมาจากการเลือกตั้งคณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นให้มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน หรือมาจากความเห็นชอบของสภาท้องถิ่น" ดังนั้น องค์กรปกครองท้องถิ่นโดยทั่วไป จึงจะแบ่งโครงสร้างการบริหารจัดการออกเป็น 2 ส่วนคือสภาท้องถิ่นกับคณะบริหารท้องถิ่น

สภาท้องถิ่น มีบทบาทอำนาจหน้าที่ในการ ตรวจจับกำหนดของท้องถิ่นซึ่งจะเป็นกฎหมายที่มีผลบังคับใช้ ในระดับท้องถิ่นนั้น ทั้งในเรื่องที่เกี่ยวกับการงบประมาณประจำปี ที่ฝ่ายบริหารเสนอและเรื่องอื่นๆ ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ ที่กำหนดให้เป็นอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้เพื่อเป็น กฎ/ระเบียบ/ข้อบังคับ ที่ให้ชุมชนในท้องถิ่นนั้น ได้ยึดถือปฏิบัติ หรือเป็นกติกาสังคม เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นได้อยู่ร่วมกันอย่างเป็นปกติสุข นอกจากนี้สภาท้องถิ่นยังมีบทบาทในการตรวจสอบการบริหารจัดการ ของคณะกรรมการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการพิจารณาอนุมัติงบประมาณแผนงาน โครงการและการตั้งกระผู้ตาม กรณีที่สงสัย หรือให้ความเห็นข้อแนะนำ แก่คณะกรรมการบริหารฯ ได้

คณะกรรมการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการกิจการต่างๆ ที่เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และดำเนินการให้เกิดการบังคับใช้ตามกฎหมายท้องถิ่น ที่สภาท้องถิ่น ได้ตราขึ้น เพื่อให้เกิดการบำบัดทุกข์ บำรุงสุข และคุ้มครองประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆ

2. อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สุพจน์ แสงฉาย, 2537)

เพื่อให้เป็นไปตามเจตจำนงของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงได้มีการตราพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ขึ้น ซึ่งมีเนื้อหาสาระในการกำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดบริการสาธารณะระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง โดยพยายามถ่ายโอนภารกิจหน้าที่หลายประการที่รัฐดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน ขณะเดียวกันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็สามารถรับผิดชอบในการดำเนินการได้ รวมทั้งกำหนดให้มีการจัดสรรรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เหมาะสมกับภารกิจที่ได้รับมอบหมายตามระเบียบบริหารราชการแผ่นดินของประเทศไทย

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้จัดแบ่งกรอบการให้บริการสาธารณะออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน
2. ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต
3. ด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย
4. ด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว
5. ด้านการบริหารจัดการ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม
6. ด้านศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

2.1 อำนาจหน้าที่ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งมีเนื้อหาของงานเกี่ยวกับ

1. การคมนาคมและการขนส่ง **ทางบก** อาทิ การก่อสร้างและบำรุงรักษาถนนและสะพาน การดูแล จัดตั้งสถานีขนส่ง และการจัดการจราจรในเขตพื้นที่ **ทางน้ำ** เช่น การบำรุงรักษาทางน้ำ การก่อสร้างและดูแลสถานีขนส่งทางน้ำ (ท่าเทียบเรือ)

2. สาธารณูปโภค แหล่งน้ำ / ระบบประปาชนบท อาทิ การดูแล รักษา พัฒนา ซ่อมบำรุงแหล่งน้ำ และระบบประปาชนบท

3. สาธารณูปการ การจัดให้มีตลาด อาทิ การจัดให้มีและการควบคุมตลาด/การจัดตั้งและดูแลตลาดกลาง/ การผังเมือง อาทิ การจัดทำผังเมืองรวมจังหวัด และการวางแผนและปรับปรุงผังเมืองรวม/การควบคุมอาคาร อาทิ การควบคุมอาคาร และการเปรียบเทียบปรับคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร

2.2 ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต

1. การส่งเสริมอาชีพ อาทิ การฝึกอบรมส่งเสริมพัฒนากลุ่มอาชีพต่าง ๆ

2. งานสวัสดิการสังคม คือ การสังคมสงเคราะห์พัฒนาคุณภาพชีวิต เด็ก สตรี คนชรา ผู้ด้อยโอกาส อาทิ งานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ การสงเคราะห์เบี้ยยังชีพคนพิการ และการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้ป่วยเอดส์ เป็นต้น

3. นันทนาการ คือ การส่งเสริมการกีฬา อาทิ การจัดหาอุปกรณ์กีฬา การก่อสร้างบำรุงรักษาสนามกีฬา/ การจัดให้มีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ อาทิการบริหารจัดการ ดูแลบำรุงรักษาสวนสาธารณะ

4. การศึกษา คือ การจัดการศึกษาในระบบ อาทิ การจัดการศึกษาก่อนวัยเรียน หรือปฐมวัย การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการจัดการศึกษาสงเคราะห์/ การศึกษานอกระบบ อาทิ การบริการการศึกษานอกโรงเรียนระดับอำเภอและการจัดการศึกษาระดับเขต งานห้องสมุดประชาชน เป็นต้น

5. การสาธารณสุข คือ การสาธารณสุขและการรักษาพยาบาล อาทิ การส่งเสริมสุขภาพจิตและป้องกันปัญหาสุขภาพจิต และการส่งเสริมสุขภาพแม่และเด็ก การพัฒนาอนามัยบนพื้นที่สูง /การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ อาทิ การควบคุมโรคติดต่อ งานสนับสนุนเงินอุดหนุนในการสงเคราะห์ผู้ป่วยโรคเรื้อน ค่าสังคมสงเคราะห์และค่าฌาปนกิจ/ การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและที่อยู่อาศัย อาทิ การแก้ไขปัญหาชุมชนแออัด การจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อย

2.3 ด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย

1. การส่งเสริมประชาธิปไตยความเสมอภาค สิทธิเสรีภาพของประชาชน อาทิ งานตรวจมาตรา ชั่ง ตวง วัด และการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ความรู้เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคแก่ผู้บริโภค

2. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น อาทิ การป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

3. การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อาทิ การช่วยเหลือผู้ประสบภัยเบื้องต้น

4. การรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน อาทิ การทะเบียนราษฎร และบัตรประจำตัวประชาชน และงานจดทะเบียนสัตว์พาหนะ

2.4 ด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว

1. การวางแผนพัฒนาท้องถิ่น อาทิ การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น การประสานจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด และการจัดระบบข้อมูลเพื่อการวางแผน

2. การพัฒนาเทคโนโลยี อาทิ การบริการ และถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตรชุมชน

3. การส่งเสริมการลงทุน อาทิ งานบริการข้อมูลนักลงทุน และงานเผยแพร่และชักจูงการลงทุน

4. การพาณิชยกรรม อาทิ งานทะเบียนพาณิชย์

5. การพัฒนาอุตสาหกรรม อาทิ การกำกับดูแลโรงงาน การอนุญาตให้ตั้งโรงงาน

6. การท่องเที่ยว อาทิ การวางแผนการท่องเที่ยว การปรับปรุงดูแล บำรุงรักษาสถานที่ท่องเที่ยว และจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์

2.5 ด้านการบริหารจัดการ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม

1. การคุ้มครองดูแล บำรุงรักษาใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อาทิ งานพัฒนาป่าชุมชน การควบคุมไฟฟ้า เป็นต้น

2. การจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่างๆ อาทิ การติดตาม ตรวจสอบเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและมลพิษ งานสร้างจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อม งานตรวจสอบคุณภาพน้ำ งานตรวจสอบคุณภาพอากาศและเสียง และการบำบัดน้ำเสีย

3. การดูแลรักษาที่สาธารณะ อาทิ การดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่สาธารณะ ประโยชน์

2.6. ด้านศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

1. การจัดการดูแลโบราณสถาน โบราณวัตถุ อาทิ การบำรุงรักษาโบราณสถาน
2. การจัดการดูแลพิพิธภัณฑสถานและหอจดหมายเหตุ

3. รายได้ขององค์กรปกครองท้องถิ่น (มานิตย์ ผิวขาว: 2549)

โดยทั่วไปแล้ว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่จัดบริการสาธารณะพื้นฐานต่างๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในแต่ละท้องถิ่น โดยการจัดบริการสาธารณะพื้นฐานดังกล่าว ได้แก่ การจัดเก็บและกำจัดขยะสิ่งปฏิกูล การจัดทำท่อระบายน้ำและบำบัดน้ำเสีย การสร้างและบำรุงรักษาถนนและทางเดินเท้า การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของชุมชน การดำเนินงานต่าง ๆ เหล่านี้ ท้องถิ่นจำเป็นต้องมีการจัดเก็บรายได้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ ซึ่งรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ จะมีแหล่งที่มาแตกต่างกัน ซึ่งโดยหลักแล้วที่มาของรายได้จะมีที่มาจาก 6 ประการด้วยกัน กล่าวคือ 1. รายได้ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บเอง (Local Levied Tax) 2. ภาษีและค่าธรรมเนียมที่รัฐบาลจัดเก็บเพิ่มเติม (Surcharge) 3. รายได้ที่รัฐบาลจัดเก็บแล้วมอบให้เป็นรายได้ของท้องถิ่นทั้งจำนวน (Revenue Transfer) 4. รายได้ที่รัฐบาลจัดเก็บแล้วแบ่งให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Revenue Sharing) 5. รายได้อื่นๆ 6. เงินอุดหนุนรัฐบาล

3.1. รายได้ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บเอง (Local Levied Tax)

โดยทั่วไปแล้วองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีรายได้จากภาษีที่จัดเก็บจากฐานทรัพย์สินที่ตั้งอยู่ในเขตท้องถิ่นตนและค่าบริการที่เก็บจากผู้ใช้บริการสาธารณะที่ท้องถิ่นจัดให้มีขึ้น ดังนี้

รายได้จากภาษีอากร

1) ภาษีโรงเรือนและที่ดิน

ภาษีโรงเรือนและที่ดินจัดเก็บตามพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช 2475 มีสาระสำคัญ ดังนี้

ภายในโรงเรือนและที่ดินคือ ภาษีที่จัดเก็บจากโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ๆ กับที่ดิน ซึ่งใช้ต่อเนื่องกับโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างนั้น โรงเรือน

สิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ หมายถึง สิ่งปลูกสร้างอื่น ที่ก่อสร้างติดที่ดินถาวร เช่น ท่าเรือ สะพาน อ่างเก็บน้ำ คานเรือ ถังเก็บน้ำขนาดใหญ่ ที่ก่อสร้างติดที่ดินถาวร

ที่ดินที่ใช้ต่อเนื่องกับโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ๆ หมายถึง ที่ดินที่ใช้ต่อเนื่องกับ โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอื่น และบริเวณต่อเนื่องซึ่งใช้ด้วยกันกับโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างนั้น ที่ดิน หมายความรวมถึง ทางน้ำ บ่อน้ำ สระน้ำ ด้วย

ทรัพย์สินที่ไม่ต้องเสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน กล่าวคือ ทรัพย์สินที่ได้รับยกเว้นภาษี ได้แก่

- (1) พระราชวังอันเป็นส่วนของแผ่นดิน
- (2) ทรัพย์สินของรัฐบาลที่ใช้ในกิจการของรัฐบาล หรือสาธารณะและทรัพย์สินของการรถไฟแห่งประเทศไทยที่ใช้ในกิจการรถไฟโดยตรง
- (3) ทรัพย์สินของโรงพยาบาลสาธารณะและโรงเรียนสาธารณะ ซึ่งกระทำกิจการอันมิใช่ เพื่อเป็นผลกำไรส่วนบุคคลและใช้เฉพาะในการรักษาพยาบาลและในการศึกษา
- (4) ทรัพย์สินซึ่งเป็นศาสนสมบัติอันใช้เฉพาะในศาสนกิจอย่างเดียวหรือเป็นที่อยู่ของสงฆ์
- (5) โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ๆ ซึ่งปิดไว้ตลอดปีและเจ้าของมิได้อยู่เองหรือให้ผู้อื่นอยู่นอกจากคนเฝ้าในโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้าง อย่างอื่น ๆ หรือในที่ดินซึ่งใช้ต่อเนื่องกัน
- (6) โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างของการเคหะแห่งชาติที่ผู้เช่าอาศัยอยู่เอง โดยมีได้ใช้เป็น ที่เก็บสินค้าหรือประกอบการอุตสาหกรรม หรือประกอบกิจการอื่นเพื่อหารายได้

2) ภาษีบำรุงท้องที่

ภาษีบำรุงท้องที่จัดเก็บตามพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. 2508 มีสาระสำคัญดังนี้
ภาษีบำรุงท้องที่ คือ ทรัพย์สินที่จัดเก็บภาษี จัดเก็บจากที่ดินที่ใช้เป็นที่อยู่อาศัย ที่ดินซึ่งเป็นที่ตั้งโรงเรือนปิดวาง ที่ดินที่มีได้ต่อเนื่องกับโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ๆ เช่น ที่ดินที่ใช้ทำการค้าการอุตสาหกรรม ที่ทำการเกษตรกรรมซึ่งไม่มีโรงเรือนตั้งอยู่และที่ดินว่างเปล่า ซึ่งมีได้ใช้ประโยชน์ตามควรแก่สภาพที่ดิน

ที่ดินที่ไม่ต้องเสียภาษี บำรุงท้องที่ ได้แก่

- (1) ที่ดินที่เป็นที่ตั้งพระราชวังอันเป็นส่วนสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
- (2) ที่ดินที่เป็นสาธารณะสมบัติของแผ่นดินหรือที่ดินของรัฐบาลที่ใช้ในกิจการของรัฐ หรือสาธารณะ โดยมีได้ หาผลประโยชน์

(3) ที่ดินของราชการส่วนท้องถิ่นที่ใช้ในกิจการของราชการส่วนท้องถิ่นหรือสาธารณะ โดยมีได้หาผล ประโยชน์

(4) ที่ดินที่ใช้เฉพาะการพยาบาลสาธารณะ การศึกษา หรือการกุศลสาธารณะ

(5) ที่ดินที่ใช้เฉพาะศาสนกิจศาสนาใดศาสนาหนึ่ง ที่ดินที่เป็นกรรมสิทธิ์ของวัดไม่ว่าจะใช้ ประกอบ ศาสนกิจศาสนาใดศาสนาหนึ่งหรือไม่ หรือที่ศาลเจ้าโดยมิได้หาผลประโยชน์

(6) ที่ดินที่ใช้เป็นสุสานและฌาปนสถานสาธารณะ โดยมีได้รับประโยชน์ตอบแทน

(7) ที่ดินที่ใช้ในการรถไฟ การประปา การไฟฟ้า หรือการทำเรือของรัฐ หรือที่ใช้เป็น สนามบินของรัฐ

(8) ที่ดินที่ใช้ต่อเนื่องกับ โรงเรือนที่ต้องเสียภาษีโรงเรือนและที่ดินอยู่แล้ว

(9) ที่ดินของเอกชนเฉพาะส่วนที่เจ้าของที่ดินยินยอมให้ทางราชการจัดใช้เพื่อ สาธารณประโยชน์โดย เจ้าของที่ดินมิได้ใช้หรือหาผลประโยชน์ในที่ดินเฉพาะส่วนนั้น

(10) ที่ดินที่เป็นที่ตั้งที่ทำการขององค์การสหประชาชาติ ทบวงการชำนัญพิเศษของ สหประชาชาติ หรือ องค์การระหว่างประเทศอื่น ในเมื่อประเทศไทยมีข้อผูกพันให้ยกเว้นตาม อนุสัญญาหรือความตกลง

(11) ที่ดินที่เป็นที่ตั้งที่ทำการของสถานทูต หรือสถานกงสุล ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักถ้อยที่ ถ้อยปฏิบัติต่อกัน

(12) ที่ดินตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

3) ภาษีบำรุงท้องถิ่นจากยาสูบและน้ำมัน

4) ภาษีบำรุงท้องถิ่นที่เก็บจากสถานค้าปลีกน้ำมัน

5) ภาษีป้าย

ภาษีป้ายจัดเก็บตาม พ.ร.บ.ภาษีป้าย พ.ศ.2510 มีสาระสำคัญ ดังนี้ภาษีป้าย กล่าวคือ ทรัพย์สินที่จัดเก็บภาษี จัดเก็บจากป้ายแสดงชื่อ ยี่ห้อ หรือเครื่องหมายที่ใช้ประกอบการค้า หรือ ประกอบกิจการอื่นเพื่อหารายได้ หรือโฆษณาการค้า หรือกิจการอื่นเพื่อหารายได้ ไม่ว่าจะได้แสดง หรือโฆษณาไว้ที่วัตถุใดๆ ด้วยอักษรภาพ หรือเครื่องหมายที่เขียน แกะสลัก หรือทำให้ปรากฏด้วย วิธีอื่น

ดังนั้น ป้ายที่ต้องเสียภาษีได้แก่ป้ายที่แสดงชื่อ ยี่ห้อหรือเครื่องหมาย ที่ใช้ในการประกอบการค้าหรือประกอบกิจการอื่น เพื่อหารายได้หรือโฆษณาการค้าหรือกิจการอื่นเพื่อหารายได้ ไม่ว่าจะ ได้แสดงหรือโฆษณาไว้ที่วัตถุใด ๆ ด้วยอักษร ภาพ หรือเครื่องหมายที่เขียน แกะสลัก จารึก หรือ ทำให้ปรากฏด้วยวิธีอื่น

ป้ายที่ไม่ต้องเสียภาษี

ป้ายที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีมียังนี้

- (1) ป้ายที่แสดงไว้ ณ โรงมหรสพและบริเวณของโรงมหรสพนั้นเพื่อโฆษณาโรงมหรสพ
- (2) ป้ายที่แสดงไว้ที่สินค้าหรือที่สิ่งหุ้มห่อหรือบรรจุสินค้า
- (3) ป้ายที่แสดงไว้ในบริเวณงานที่จัดขึ้นเป็นครั้งคราว
- (4) ป้ายที่แสดงไว้ที่คนหรือสัตว์
- (5) ป้ายที่แสดงไว้ในอาคารที่ใช้ประกอบการค้าหรือประกอบกิจการอื่นหรือภายในอาคารซึ่งเป็นที่รโหฐาน ทั้งนี้ เพื่อหารายได้ และแต่ละป้ายมีพื้นที่ไม่เกิน 3 ตารางเมตรที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ไม่รวมถึงป้ายตามกฎหมายว่าด้วยทะเบียนพาณิชย์
- (6) ป้ายของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาคหรือราชการส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน
- (7) ป้ายขององค์การที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาลหรือตามกฎหมายว่าด้วยกรณีอื่นๆ และหน่วยงานที่นำรายได้ส่งรัฐ
- (8) ป้ายของธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารออมสิน ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ธนาคารเพื่อการสหกรณ์ และบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
- (9) ป้ายของโรงเรียนเอกชน ตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชนหรือสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่แสดงไว้ ณ อาคารหรือบริเวณของโรงเรียนเอกชน หรือสถาบัน อุดมศึกษาเอกชนนั้น
- (10) ป้ายของผู้ประกอบการเกษตรซึ่งค่าผลผลิตอันเกิดจากการเกษตรของตน
- (11) ป้ายของวัดหรือผู้ดำเนินกิจการเพื่อประโยชน์แก่การศาสนา หรือการกุศลสาธารณะ โดยเฉพาะ
- (12) ป้ายของสมาคมหรือมูลนิธิ
- (13) ป้ายตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (ปัจจุบันมีฉบับที่ 2) กฎกระทรวงฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2535) ให้เจ้าของป้ายไม่ต้องเสียภาษีป้าย สำหรับ
 - (ก) ป้ายที่ติดตั้งหรือแสดงไว้ที่รถยนต์ส่วนบุคคล รถจักรยานยนต์ รถบดถนนหรือรถแทรกเตอร์ ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์
 - (ข) ป้ายที่ติดตั้งหรือแสดงไว้ที่ล้อเลื่อน ตามกฎหมายว่าด้วยล้อเลื่อน
 - (ค) ป้ายที่ติดตั้งหรือแสดงไว้ที่ยานพาหนะนอกเหนือจาก (ก) และ (ข) โดยมีพื้นที่ไม่เกินห้าร้อยตารางเซนติเมตร

6. อากรฆ่าสัตว์

อากรฆ่าสัตว์จัดเก็บตาม พรบ.ควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ.2535 มีสาระสำคัญ ดังนี้ ทรัพย์สินที่จัดเก็บภาษี คือ โค กระบือ แพะ แกะ สุกร และสัตว์อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ผู้มีหน้าที่เสียภาษี คือ ผู้ที่มีความประสงค์จะฆ่า โค กระบือ แพะ แกะ สุกร และสัตว์อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ให้แจ้งจำนวนสัตว์ที่จะฆ่า วันและเวลาที่จะดำเนินการฆ่าและชื่อของโรงฆ่าสัตว์ ตามแบบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

7. อากรรั้งนกอีแอ่น

อากรรั้งนกอีแอ่นจัดเก็บตาม พ.ร.บ. รั้งนกอีแอ่น พ.ศ.2540 ใช้บังคับในจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดชุมพร จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดพัทลุง จังหวัดกระบี่ จังหวัดตรัง จังหวัดพังงา จังหวัดสตูล และจังหวัดตราด มีสาระสำคัญ ดังนี้

ทรัพย์สินที่จัดเก็บภาษี คือ รั้งนกอีแอ่นชนิดที่ใช้กินรัง

ผู้มีหน้าที่เสียภาษี คือ ผู้ได้รับสัมปทาน ซึ่งแต่ละจังหวัดทำได้โดยการประมูลเงินอากรตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ผู้ว่าราชการจังหวัด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประกาศกำหนด

รายได้ที่มีใช้ภาษีอากร

เช่น ค่าธรรมเนียมกำจัดขยะมูลฝอยและปฏิภูล ค่าใบอนุญาตก่อสร้างและปรับปรุงอาคาร ตามกฎหมายควบคุมอาคาร เป็นต้น

3.2. รายได้ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ได้จัดเก็บเอง

เป็นการจัดเก็บบนฐานภาษีของรัฐบาลกลางแล้วนำมาจัดเก็บให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกอบด้วย

1. ภาษีมูลค่าเพิ่ม

ท้องถิ่นจะมอบอำนาจให้หน่วยงานของรัฐบาลกลาง คือ กรมสรรพากร ซึ่งจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มอยู่แล้ว จัดเก็บเพิ่มให้ โดยท้องถิ่นยอมให้กรมสรรพากรหักค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บภาษีร้อยละ 3

2. ภาษีธุรกิจเฉพาะ

เป็นการจัดเก็บภาษีจากการบริโภค บริการของธุรกิจในการการเงิน ได้แก่ ธนาคาร โรงรับจำนำและธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ที่เป็นการค้าหรือหากำไร โดยท้องถิ่นมอบอำนาจให้

กรมสรรพากรจัดเก็บภาษีธุรกิจเฉพาะเพิ่มเติมในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร้อยละ 10 ทั้งนี้ กรมสรรพากรสามารถหักค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บภาษีได้ในอัตราร้อยละ 3

3. ภาษีสุราและภาษีสรรพสามิต

ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดสรรเงินภาษีสุราและกฎหมายว่าด้วยการจัดสรรเงินภาษีสรรพสามิตให้แก่ราชการส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ กำหนดให้กรมสรรพสามิต ซึ่งมีหน้าที่จัดเก็บสุราตามกฎหมายว่าด้วยสุรา และภาษีสรรพสามิตตามกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิตจัดเก็บภาษีสุราและภาษีสรรพสามิตเพิ่มเติมเป็นรายได้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างๆ ในอัตราร้อยละ 10 ของภาษีที่จัดเก็บให้รัฐบาล โดยกรมสรรพสามิตหักค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บภาษีได้ในอัตราร้อยละ 5

4. ภาษีการพนัน

ตามกฎหมายว่าด้วยการพนันกำหนดให้กรมตำรวจจัดเก็บภาษีการพนันจากการเล่น โตเต้ไลเซเซอร์ สวีป และบู้คเมกิ้งในสนามม้า อีกร้อยละ 2.5 ของอัตราที่จัดเก็บให้รัฐ โดยให้หักค่าใช้จ่ายไว้ร้อยละ 5 ของภาษีก่อนนำส่งท้องถิ่นที่เป็นที่ตั้งสนามม้านั้น

5. ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเล่นการพนัน

ตามกฎหมายท้องถิ่นกำหนดให้ผู้ขอใบอนุญาตเล่นการพนันตามกฎหมายว่าด้วยการพนันต้องเสียค่าธรรมเนียมเพิ่มเป็นรายได้ท้องถิ่นรายได้แก่ท้องถิ่นอีกร้อยละ 10 โดยให้หน่วยจัดเก็บหักค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บร้อยละ 3 ของภาษีก่อนนำส่งท้องถิ่นที่มีการขออนุญาตเล่นการพนันนั้น

6. ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุรา

ตามกฎหมายท้องถิ่นกำหนดให้ผู้ขอใบอนุญาตขายสุราตามกฎหมายว่าด้วยสุราต้องเสียค่าธรรมเนียมเพิ่มเป็นรายได้แก่ท้องถิ่นอีกร้อยละ 10 โดยให้หักค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บร้อยละ 3 ของภาษีก่อนนำส่งท้องถิ่นที่มีการขออนุญาตนั้น

3.3 รายได้ที่รัฐบาลจัดเก็บแล้วมอบให้เป็นรายได้ของท้องถิ่นทั้งจำนวน

1. ภาษีค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อน

ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ กฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก และกฎหมายว่าด้วยล้อเลื่อนกำหนดให้จัดสรรรายได้จากรถประเภทต่างๆ แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามอัตราที่กำหนดใน กฎกระทรวง

2. ค่าธรรมเนียมจดทะเบียนอสังหาริมทรัพย์

เงินค่าธรรมเนียมการสิทธิและนิติกรรมที่เกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ที่มีทุนทรัพย์ตามประมวลกฎหมายที่ดินและกฎหมายว่าด้วยอาคารชุดที่จัดเก็บในเขตเทศบาล เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานครหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษไม่เต็ม

พื้นที่จังหวัดใด ให้กรมที่ดินนำส่งเป็นรายได้ให้แก่เทศบาล เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานครหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษไม่เต็มพื้นที่จังหวัดนั้น

1) ภาษีมูลค่าเพิ่ม ตาม พ.ร.บ.องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 กำหนดให้แบ่งภาษีมูลค่าเพิ่มส่วนที่กรมสรรพากรจัดเก็บตามประมวลรัษฎากร (อัตราร้อยละ 6.3) ในแต่ละจังหวัดให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดในจังหวัดนั้นในอัตราร้อยละ 5

2) ค่าภาคหลวงแร่ ตามกฎหมายว่าด้วยสภาพำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 กำหนดให้แบ่งค่าภาคหลวงแร่ที่กรมทรัพยากรธรณีเก็บในเขต อ.บ.ต. ร้อยละ 30 เป็นรายได้ให้แก่ อ.บ.ต. นั้นตามกฎหมายว่าด้วยองค์การบริหารส่วนจังหวัด กำหนดให้แบ่งค่าภาคหลวงแร่ที่จัดเก็บได้ในเขตจังหวัดร้อยละ 20 เป็นรายได้ให้แก่ อ.บ.จ. นั้นอีกด้วย

3) ค่าภาคหลวงปิโตรเลียม ตามกฎหมายว่าด้วยสภาพำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 กำหนดให้แบ่งค่าภาคหลวงปิโตรเลียมที่กรมทรัพยากรธรณีเก็บในเขต อ.บ.ต. ร้อยละ 20 เป็นรายได้ให้แก่ อ.บ.ต. นั้นตามกฎหมายว่าด้วยองค์การบริหารส่วนจังหวัด กำหนดให้แบ่งค่าภาคหลวงปิโตรเลียมที่จัดเก็บได้ในเขตจังหวัดร้อยละ 30 เป็นรายได้ให้แก่ อ.บ.จ. นั้นอีกด้วย

4) ค่าธรรมเนียมนำบาดาลอาคารประมงค่าภาคหลวงไม้ ตามกฎหมายว่าด้วยสภาพำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 กำหนดให้ค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาล เงินอากรประทานบัตรและอาชญาบัตรตามกฎหมายว่าด้วยการประมงค่าภาคหลวงและค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ที่เก็บในเขตอบต. เป็นรายได้ของอบต.

5) เงินที่เก็บตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ ตามกฎหมายว่าด้วยสภาพำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 กำหนดให้แบ่งเงินที่เก็บตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติในเขต อ.บ.ต. แก่ อ.บ.ต. นั้น ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกระทรวง

4. รายได้อื่นๆ

1.) ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาตและค่าปรับในกิจการที่กฎหมายมอบหมายหน้าที่ให้ท้องถิ่นดำเนินการ

2.) รายได้อื่นๆตามที่มีกฎหมายบัญญัติ

5. เงินอุดหนุนรัฐบาล

รัฐบาลได้จัดสรรเงินอุดหนุนให้ท้องถิ่นผ่านทางกระทรวงมหาดไทยเป็นประจำทุกปี โดยทั่วไปแล้วเงินอุดหนุนดังกล่าวแบ่งได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ เงินอุดหนุนทั่วไป และ เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ

ผลการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยเรื่องการจัดเก็บภาษีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยนำเสนอความคิดเห็นของกลุ่มประชากรผู้มีหน้าที่เสียภาษีในเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการชำระภาษีของประชาชนในการปกครองท้องถิ่นที่ได้จากการสำรวจ ด้วยแบบสอบถามที่ใช้เทคนิคสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วยกลุ่มประชาชนในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดมหาสารคามจำนวน 14 ตำบล 169 หมู่บ้าน ด้วยวิธีการสุ่มจากประชาชนจำนวน 400 คน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ด้านภูมิหลัง ผู้ตอบแบบสอบถามโดยรวมเป็นจำนวน 400 คน คิดเป็นร้อยละ 100 กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 211 คน คิดเป็นร้อยละ 52.75 เพศหญิง 189 คน คิดเป็นร้อยละ 47.25 ซึ่งมีจำนวนที่ใกล้เคียงกัน

ส่วนใหญ่ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 27.25 รองลงมา คือ อายุระหว่าง 41 – 50 ปี จำนวน 89 คนคิดเป็นร้อยละ 22.25 อายุระหว่าง 51 – 60 ปี จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 21.25 อายุระหว่าง 60 ปีขึ้นไป จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 14.25 และประชาชนที่น้อยที่สุดคือ ช่วงอายุระหว่าง 15-20 ปี จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 7.75 และช่วงอายุระหว่าง 21 – 30 ปี จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 7.75

ในส่วนระดับการศึกษาส่วนใหญ่ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามจบการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนปลาย จำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 39 รองลงมาคือประถมศึกษาตอนต้น จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 26.50 ปริญญาตรี จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 18 อนุปริญญาหรือปวส. จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 15.00 ปริญญาโท จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.75 และประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่จบการศึกษาในระดับที่น้อยที่สุดคือ คุณสมบัตินี้จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.75 และนับถือศาสนาพุทธทั้งหมด จำนวน 400 คน คิดเป็นร้อยละ 100 จากการสำรวจประชาชนผู้มีหน้าที่เสียภาษีในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามด้านอาชีพส่วนใหญ่ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามมีอาชีพค้าขาย จำนวน 252 คน คิดเป็นร้อยละ 63.00 รองลงมาของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ผู้ประกอบธุรกิจบริการ จำนวน 76 คนคิดเป็นร้อยละ 19 ผู้ประกอบอาชีพด้านธุรกิจอุตสาหกรรม จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 ผู้ประกอบอาชีพพนักงานลูกจ้างบริษัทเอกชนและ ผู้ประกอบอาชีพรับราชการหรือรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงาน

ของรัฐ อาชีพละ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 และประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ อาชีพเกษตรกร จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5

ตอนที่ 2 ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษี

จากการสำรวจความรู้ความเข้าใจของประชาชนผู้มีหน้าที่เสียภาษีในเขตเทศบาลเมืองจังหวัดมหาสารคาม พบว่า ประชาชนทราบดีว่าท้องถิ่นเป็นผู้จัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน และภาษีป้าย และมีความเข้าใจเป็นอย่างดีว่าผู้มีหน้าที่เสียภาษีให้กับท้องถิ่น คือผู้ที่มีรายได้ในปีภาษีนั้นๆ และหากจะเรียงลำดับความรู้ความเข้าใจของประชาชนในการชำระภาษีโดยเรียงลำดับจากน้อยไปหามากได้ดังแสดงในตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 ความรู้ความเข้าใจในการจัดเก็บภาษี

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษี	ตอบถูก	ตอบผิด
ภาษีที่จัดเก็บจากท่านในปัจจุบัน คือ ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีป้าย ภาษีโรงเรือนและที่ดิน	350 (87.50%)	50 (12.50%)
ผู้มีหน้าที่เสียภาษี คือ ผู้ที่มีรายได้ในปีภาษีนั้น	225 (56.25%)	175 (43.75%)
ภาษีบำรุงท้องที่ คือ ภาษีที่เก็บจากเจ้าของที่ดิน	375 (93.75%)	25 (6.25%)
ภาษีป้าย คือ ภาษีที่เก็บจากเจ้าของป้าย	362 (90.50%)	38 (5.00%)
ภาษี โรงเรือนและที่ดิน คือ ภาษีที่เก็บจากเจ้าของที่ดินที่มีโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างในครอบครอง	380 (95.00%)	30 (5.00%)
เอกสารที่ต้องนำมาแสดงในการชำระภาษี ได้แก่ สำเนาทะเบียนบ้าน สำเนาบัตรประชาชน	370 (92.50%)	30 (7.50%)
ภาษีที่เก็บจากท่านจะนำกลับมาพัฒนาที่ดินของท่าน	282 (70.50%)	118 (29.50%)
ท่านทราบวิธีการ และขั้นตอน การชำระภาษีเป็นอย่างดี	240 (60.00%)	160 (40.00%)
การประเมินภาษีบำรุงท้องที่ที่จะมีการปรับราคาการประเมินทุก3ปี	215 (53.75%)	185 (46.25%)

ผู้มีหน้าที่เสียภาษีบำรุงท้องที่ ต้องชำระภาษีได้ตั้งแต่เดือน มกราคม-เมษายน ของทุกปี	300 (75.00%)	100 (25.00%)
ผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้าย ต้องชำระภาษีภายในเดือนมีนาคมของทุกปี	275 (68.75%)	125 (31.25%)
ผู้มีหน้าที่เสียภาษีโรงเรือน และที่ดิน สามารถเสียภาษีได้ตั้งแต่เดือน มกราคม-กุมภาพันธ์ของทุกปี	283 (70.75%)	117 (29.25%)
ถ้าเจ้าหน้าที่ประเมินภาษีและผู้เสียภาษีไม่พอใจสามารถอุทธรณ์ค่าภาษีได้	190 (47.50%)	210 (52.5%)

ที่มา : จากการสำรวจด้วยแบบสอบถาม

ตอนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคในการชำระภาษี

จากผลการสำรวจ พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือในการชำระภาษีเป็นอย่างดีเสมอมาและเห็นว่าการจัดเก็บภาษีไม่ว่าจะเป็นภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีโรงเรือนและที่ดินหรือภาษีป้ายล้วนแต่มีความเหมาะสมดี อีกทั้งไม่ว่าจะเป็นขั้นตอนในการชำระภาษี ระยะเวลาในการยื่นชำระภาษี และเกณฑ์ในการประเมินภาษีก็ล้วนเหมาะสมสอดคล้องกับสถานะและ เศรษฐกิจของสังคมแล้ว และหากจะเรียงลำดับของสภาพปัญหาและอุปสรรคของประชาชนการชำระภาษีโดยเรียงลำดับจากน้อยไปหามากได้ดังที่แสดงในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ปัญหาและอุปสรรคในการชำระภาษี(ด้านประชาชนผู้เสียภาษี)

ปัญหาและอุปสรรคในการชำระภาษี	ใช่	ไม่ใช่
ด้านประชาชนผู้เสียภาษี	380	20
ท่านให้ความร่วมมือในการชำระภาษีเป็นอย่างดีตลอดมา และสม่ำเสมอ	(95.00%)	(5.00%)
การชำระภาษีบำรุงท้องที่ที่มีความเหมาะสม	210 (52.5%)	190 (47.50%)
การชำระภาษีโรงเรือนและที่ดินมีความเหมาะสม	276 (69.00%)	124 (31.00%)
การชำระภาษีป้ายมีความเหมาะสม	237 (59.25%)	163 (40.75%)
ขั้นตอนและวิธีการยื่นแบบแสดงรายการมีขั้นตอนที่ไม่ยุ่งยาก	286 (71.50%)	114 (28.50%)

ระยะเวลาในการยื่นชำระภาษีมีความเหมาะสมดี	265 (66.25%)	135 (33.75%)
เกณฑ์การประเมินมีความเหมาะสม และสอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจ	301 (75.25%)	99 (24.75%)
การทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวกับการจัดเก็บภาษี มีประสิทธิภาพ	265 (66.25%)	135 (33.75%)

ที่มา : จากการสำรวจด้วยแบบสอบถาม

และจากผลการสำรวจประชาชนผู้ชำระภาษีให้กับเทศบาลเมืองมหาสารคาม พบว่าประชาชนส่วนใหญ่พึงพอใจในการชำระภาษีไม่ว่าจะในด้านตัวเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติหน้าที่และสถานที่ในการชำระภาษีต่างๆ โดยไม่รู้สึกรู้สีกว่าการไปชำระภาษีเกิดเป็นปัญหาหรืออุปสรรคแต่อย่างใด และหากจะเรียงลำดับความพึงพอใจของประชาชนการชำระภาษีโดยเรียงลำดับจากน้อยไปหามากได้ ดังนี้ ดังแสดงในตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 ปัญหาและอุปสรรคในการชำระภาษี(ด้านเจ้าหน้าที่และเทศบาล)

ปัญหาและอุปสรรคในการชำระภาษี	ใช่	ไม่ใช่
ด้านเจ้าหน้าที่และเทศบาล	350	50
-สถานที่ชำระภาษีกว้างขวาง และ มีความสะดวกสบาย	(87.50%)	(12.50%)
-สถานที่ชำระภาษีมีการอธิบายขั้นตอนและวิธีการชำระภาษีที่เข้าใจง่าย	378	22
	(94.50%)	(5.50%)
-เจ้าหน้าที่ให้บริการด้วยความยิ้มแย้มแจ่มใส วาจาสุภาพ และมีมนุษยสัมพันธ์	301	90
	(75.25%)	(22.50%)
-เจ้าหน้าที่สามารถให้คำแนะนำและช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับการชำระภาษีเป็นอย่างดี	280	120
	(70.00%)	(30.00%)
-การจัดเก็บภาษีของเทศบาลมีความถูกต้องและเป็นธรรม	274	126
	(68.50%)	(31.50%)
-การจัดเก็บภาษีของเทศบาลมีความโปร่งใส และยุติธรรม	297	103
	(74.25%)	(25.75%)
-การลดหย่อนภาษีมีการปฏิบัติกันอย่างถูกต้องตามกฎหมายที่กำหนดไว้	258	142
	(64.50%)	(35.50%)

ที่มา : จากการสำรวจด้วยแบบสอบถาม

ข้อเสนอแนะ

1 ข้อเสนอแนะต่อการจัดเก็บภาษี

1) เมื่อพิจารณาองค์ประกอบเรื่องรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า รายได้ทั้งหมดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดหาเองได้นั้นค่อนข้างน้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับรายได้ของรัฐบาล จึงแสดงให้เห็นว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังพึ่งพาตนเองไม่ได้ในทางภาษีอากร ดังนั้น รัฐบาลควรมีการกำหนดให้มีการเพิ่มอำนาจในการจัดเก็บภาษีอากรให้กับท้องถิ่นและต้องส่งเสริมขีดความสามารถในการจัดเก็บภาษีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มากขึ้น

2) การกำหนดอำนาจในการจัดเก็บภาษีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามที่เป็นอยู่ในกฎหมายปัจจุบัน อยู่ในภาวะที่ไม่เป็นระบบ สับสน ไร้หลักการและในบางกรณีก็ไม่เหมาะสม และก่อให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติมาก เนื่องจากการได้มาซึ่งอำนาจตามกฎหมายในการจัดเก็บภาษี และรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผลจากการขัดแย้งอำนาจกันเป็นเรื่อยๆ เป็นครั้งๆ และเป็นกรณีๆ ไป แม้ฝ่ายผู้ต้องการให้มีการกระจายอำนาจจะทำได้สำเร็จ คือผ่านกฎหมายให้อำนาจองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการจัดเก็บภาษีและรายได้ได้มากขึ้น แต่ก็ได้อำนาจในการจัดเก็บภาษีมาแบบไม่เป็นระบบ มีความสับสนมาก และบางกรณีก็ก่อให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติมาก เพราะเป็นการได้มาทีละเรื่อง ทีละกรณี ทีละภาษี โดยมิได้มีการดูโดยรวมอย่างเป็นระบบ ดังนั้นจึงขอเสนอให้ยกเลิกกฎหมายดังกล่าวและให้ออกกฎหมายใหม่ เรียกว่า พ.ร.บ.รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อมอบอำนาจในการจัดเก็บภาษีให้กับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยให้กำหนดหลักการ เหตุผล ขอบเขตอำนาจของภาษี ถือเป็นแม่บทที่มอบอำนาจเรื่องภาษี สำหรับรายละเอียดการปฏิบัติในแต่ละภาษี ให้ออกเป็นกฎหมายเฉพาะของภาษีนั้นๆ ทำนองเดียวกับที่มีอยู่แล้ว สำหรับภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่ และภาษีป้าย เป็นต้น (การศึกษาวิจัยของสถาบันพัฒนาสยาม, 2558)

3) เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ ไม่มีความเชี่ยวชาญในการบริหารจัดการเก็บภาษี หลายแห่งมีเจ้าหน้าที่และอุปกรณ์ไม่เพียงพอ หลายแห่งยังขาดระบบงานจัดเก็บที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหลายต้องระหนักถึงภาระหน้าที่ในการจัดเก็บภาษีว่ามีความสำคัญมาก ต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่มีความรู้และความเข้าใจในการจัดเก็บภาษี อีกทั้งต้องสนับสนุนให้มีอุปกรณ์และเครื่องมือที่เพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่โดยถือเป็นภารกิจ ที่สำคัญอย่างหนึ่ง

2. ข้อเสนอแนะต่อเทศบาล

- 1) เทศบาลควรจัดให้มีบุคลากรลงพื้นที่ให้ความรู้ความเข้าใจและให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการชำระภาษีให้กับประชาชนมากยิ่งขึ้น
- 2) เทศบาลควรกำหนดระยะเวลาในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการจัดเก็บภาษีให้มีความยืดหยุ่นได้ ยกตัวอย่างเช่น ในช่วงเดือนมกราคม – เมษายน ของทุกปีเป็นช่วงแห่งการชำระภาษี อาจกำหนดให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานถึงหกโมงเย็นเพื่อให้ความสะดวกแก่ประชาชน
- 3) เทศบาลควรมีการปรับปรุงและพัฒนาข้อมูลฐานภาษีให้ครบถ้วน เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบและเร่งรัดการจัดเก็บภาษี
- 4) เทศบาลควรจัดทำป้าย โฆษณาประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบถึงหน้าที่การชำระภาษีและประโยชน์การจากชำระภาษีหลายๆจุด
- 5) เทศบาลควรส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่น

บรรณานุกรม

การศึกษาวิจัยของสถาบันพัฒนาสยามในเรื่องเกี่ยวกับรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.

สืบค้นจาก <http://www.siamdi.com/view.article.php?articleid=0001> . เมื่อวันที่ 27 มีนาคม 2558.

มานิตย์ ผิวขาว . (ม.ป.ป.). เอกสารประกอบการสอน รายวิชา 962 322 การคลังท้องถิ่น (Local Fiscal). สาขาเศรษฐศาสตร์ วิทยาเขตหนองคาย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สุพจน์ แสงฉาย. (2537). ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพจัดเก็บภาษีของเทศบาลเมืองลำพูน.

การค้นคว้าแบบอิสระ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

พระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. 2508 รวมฉบับแก้ไขเพิ่มเติม: กฎกระทรวงฉบับที่ 4 (พ.ศ.

2525) ออกตามความในพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. 2508: ข้อบัญญัติ

กรุงเทพมหานคร เรื่อง การลดหย่อนไม่ต้องเสียภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. 2525.สืบค้นจาก

<http://account.friend.co.th/126.html> สืบค้นเมื่อวันที่ 27 มีนาคม 2558